

Doktoriõppe osaliste koostööpõhimõtted, õigused ja kohustused

I Üldised põhimõtted

1. Doktoriõppe tähtsamad osalised on doktorandid, doktorantide loominguks ja teaduslikud juhendajad ning akadeemia poolt valitud või nimetatud doktoriõppe korraldajad. Osaliste vastastikusele usaldusele ja lugupidamisele tuginev koostöö on doktoriõppe edukuse ja kvaliteedi oluline tingimus.
2. Doktoriõppe osalised järgivad „Hea teadustava” kokkulepet ning neil on täita oluline roll selles sõnastatud väärtuste ja tegevuspõhimõtete levitamisel ja juurutamisel.
3. Doktoriõppe osalised hoiavad end kursis kinnitatud doktoriõppekava ning doktoriõpet puudutavate õigusaktide ja juhenditega ning lähtuvad neist oma tegevuses. Akadeemia avaldab vastavad materjalid oma veebilehel eesti ja inglise keeles.
4. Doktoriõppe osalised annavad oma panuse doktoriõppe arendamisse ja kvaliteedi tõstmisse, osaledes vastavates aruteludes, reageerides probleemidele ja tehes omapoolseid ettepanekuid ning levitades parimaid praktikaid.
5. Intellektuaalse omandi õiguste kuuluvust puudutavates küsimustes lähtuvad doktoriõppe osalised autoriõiguse seadustest ja teistest intellektuaalomandit reguleerivatest seadustest, akadeemia õigusaktidest ning poolte vahel sõlmitud kokkulepetest.
6. Doktoriõppe osalised püüavad kõik erimeelsused lahendada kollegiaalse diskussiooni ja läbirääkimiste teel. Vajadusel rakendatakse akadeemias kehtivat otsuste vaidlustamise ja vaiete lahendamise korda.

II Doktorant

7. Doktorant on kõrghariduse kolmanda astme üliõpilane, kellele laienevad kõik üliõpilaste õigused ja kohustused. Samal ajal võib doktorant ise akadeemias läbi viia õppetööd koormusega, mis ei takista doktoriõpinguid.

8. Doktorant

- 8.1. keskendub doktoriõpingutele ja doktoritööle ning seab eesmärgiks õppekava läbimise nominaalajaga;
- 8.2. järgib akadeemia doktoriõppe eeskirjas sätestatud nõudeid ja tähtaegu;
- 8.3. järgib doktoritöö vormistamisel akadeemia kirjalikele töödele esitatud nõudeid;
- 8.4. järgib loometööde esitamisel akadeemia doktoriõppe loometöödele esitatud nõudeid;

8.5. osaleb doktorantide atesteerimisel ja esitab selleks nõutava tegevusaruande; on teadlik, et mitteametusteerimise korral kustutatakse ta doktorantide nimekirjast;

8.6. kasutab aktiivselt akadeemias loome ja teadustööks loodud võimalusi, sh spetsiaalselt doktorantidele loodud võimalusi, ning näitab üles iseseisvust ja algatusvõimet oma õpingute ning loome- ja teadustöö korraldamisel;

8.7. otsib ja kasutab loome- ja teadustöö tegemiseks täiendavaid rahalisi vahendeid;

8.8. hoiab töist kontakti oma juhendajate ja doktoriõppe sekretäri ja teavitab neid viivitamatult doktoriõppes osalemisel eettulevatest takistustest või raskustest;

8.9. konsulteerib juhendajaga enne loome- või teadustöö esitlemist avalikkusele või akadeemia sees laiemas ringis; arvestab juhendajalt saadud tagasisidega oma edasises töös;

8.10. teavitab juhendajaga koostöö mittelaabumise korral sellest viivitamatult doktoriõppe keskuse juhatajat;

8.11. peab oluliseks loome- ja teadustöö tegemist rahvusvahelises keskkonnas, on teadlik õppekava sellekohastest nõuetest;

8.12. aitab oma tegevusega kaasa akadeemia populariseerimisele ja positiivse ühiskondliku kuvandi hoidmisele.

9. Doktorandil on õigus

9.1. saada oma loomingulise ja teadustöö kohta professionaalset tagasisidet, sh osaleda oma loometöö esitusele järgneval arutelul (v.a hinde arutamise juures);

9.2. saada õppe nominaalaja jooksul doktoranditoetust;

9.3. saada õppetöö läbiviimise eest töötasu, kui õppetöö maht ületab ettenähtud pedagoogilise praktika mahtu;

9.4. taotleda akadeemialt täiendavaid rahalisi vahendeid loominguliste projektide teostamiseks, väitekirja trükkimiseks jm doktoriõppekava läbimisega seotud kulude katteks; vahendite taotlemine peab toimuma vastavalt kehtestatud korrale ja raha eraldamine sõltub akadeemia eelarve võimalustest;

9.5. saada akadeemialt doktoriõppe kohta vajalikku informatsiooni;

9.6. kasutada akadeemia raamatukogu ja teiste tugiüksuste teenuseid vastavalt kehtestatud korrale;

9.7. keelduda doktoriõppekava läbimisega mitte seotud lisaülesannete täitmisest;

9.8. anda tagasisidet doktoriõppe korralduse ja sisulise kvaliteedi kohta ning osaleda doktoriõppe arendamisele pühendatud aruteludel;

9.9. teha ettepanekuid endale juhendaja või kaasjuhendaja määramise küsimuses;

9.10. esitada doktoriõppe keskuse juhatajale põhjendatud taotlus oma juhendaja muutmiseks;

9.11 esitada esimese õppeaasta jooksul doktoriõppe keskuse juhatajale põhjendatud taotlus oma uurimisteema muutmiseks.

III Teaduslik juhendaja

10. Teaduslik juhendaja

10.1. juhendab ja nõustab doktoranti uurimistöö ja doktoriväitekirja kirjutamisega seotud küsimustes, sh aitab täpsustada uurimisteemat, otsida kirjandust ja valida uurimismeetodeid ning annab valmiva doktoritöö osade kohta regulaarselt tagasisidet;

10.2. on loomingulise suuna doktorandi puhul kursis doktorandi loometööga määral, mis võimaldab tal loomepõhist uurimust edukalt juhendada;

10.3. osaleb doktoritöö seminarides, sh kindlasti juhul, kui arutluse all on tema juhendatava doktorandi töö;

10.4. annab atesteerimisel hinnangu doktorandi uurimistöö edenemisele;

10.5. esitab omapoolse arvamuse töö eelkaitsmisele ja kaitsmisele lubamise kohta;

10.6. reageerib viivitamatult plagiadikahtluse vm teaduseetika normi rikkumise kahtluse korral;

10.7. teavitab doktoritöö ebapiisava edenemise, doktorandiga koostöö mittelaabumise vm juhendamist takistavate asjaolude ilmnemise korral sellest viivitamatult doktoriõppe keskuse juhatajat;

10.8. nõustab ja toetab doktoranti rahvusvahelises teaduselus osalemise ja teadlaskarjääriga seotud küsimustes.

11. Teaduslikul juhendajal on õigus

11.1. keelduda doktoritööle või selle osale tagasiside andmisest, kui doktorant ei pea kinni seatud tähtaegadest vm kokkulepetest;

11.2. keelduda doktoritöö teksti keelelisest või tehnilisest toimetamisest;

11.3. teha ettepanekuid doktoritööle kaasjuhendaja määramiseks;

11.4. esitada doktoriõppe keskuse juhatajale põhjendatud taotlus doktorandi juhendamisest loobumiseks.

IV Loominguline juhendaja

12. Loominguline juhendaja

- 12.1. juhendab ja nõustab doktoranti tema loomingulis-uurimusliku doktoriprojekti loomingulise osaga seotud küsimustes;
- 12.2. on kursis doktorandi uurimistööga määral, mis võimaldab tal doktoranti edukalt juhendada;
- 12.3. kooskõlastab doktorandi loometöö kava enne selle ametlikku esitamist doktoriõppe sekretärile, veendudes, et kava vastab kehtestatud nõuetele;
- 12.4. viibib doktorandi loometööde esitustel ja annab nende kohta hindamiskomisjoni liikmetele omapoolse hinnangu;
- 12.5. annab atesteerimisel hinnangu doktorandi loometöö edenemisele;
- 12.6. loob doktorandile võimalused pedagoogilise praktika läbimiseks;
- 12.7. nõustab ja toetab doktoranti üldistes loomingulise ja pedagoogilise karjääriga seotud küsimustes.

13. Loomingulisel juhendajal on õigus

- 13.1. keelduda doktorandi loometööle tagasiside andmisest, kui doktorant ei pea kinni seotud tähtaegadest vm kokkulepetest;
- 13.2. esitada doktorinõukogu aseesimehele põhjendatud taotlus kavandatud loometöö esituse tühistamiseks;
- 13.3. esitada doktorinõukogu aseesimehele põhjendatud taotlus doktorandi juhendamisest loobumiseks.

V Doktoriõppe keskuse juhataja, doktorinõukogu esimees

14. Doktoriõppe keskuse juhataja, kes on ühtlasi doktorinõukogu esimees,

- 14.1. vastutab doktoriõppe üldise arengu ja teadustöö kõrge kvaliteedi eest;
- 14.2. kutsub vähemalt kord aastas kokku doktoriõppe keskuse üldkoosoleku;
- 14.3. kutsub vähemalt kord aastas kokku õppekava nõukogu koosoleku;
- 14.4. teeb rektorile esildise doktorinõukogu alaliste ja ajutiste liikmete nimetamiseks;
- 14.5. teeb rektorile esildise õppekava nõukogu liikmete nimetamiseks;
- 14.6. teeb rektorile esildise doktoriõppe sisseastumiseksami komisjoni moodustamiseks;
- 14.7. otsustab doktorandile teadusliku juhendaja määramise, arvestades võimalusel doktorandi sooviga ja kuulates ära doktoriõppe keskuse liikmete arvamuse;
- 14.8. otsustab doktoritöö eelkaitsmisele lubamise ja retsensentide määramise, kuulates ära doktoriõppe keskuse liikmete arvamuse;
- 14.9. otsustab doktoritöö kaitsmisele lubamise ja oponentide määramise, kuulates ära doktoriõppe keskuse liikmete arvamuse;

- 14.10. juhib doktorinõukogu doktorantide atesteerimisel ja doktoritööde kaitsmisel, tagades doktorantide ja doktoritööde erapooletu hindamise;
- 14.11. algatab vähemalt kord kahe aasta jooksul doktorantide tagasiside küsitluse ja esitab selle kokkuvõtte koos omapoolsete ettepanekutega rektoraadile ja õppekava nõukogule;
- 14.12. lahendab doktoriõppe osaliste vahel tekkivaid erimeelsusi;
- 14.13. vastutab doktoriõppe keskuse eelarve täitmise ning rahaliste vahendite otstarbeka ja sihipärase kasutamise eest;
- 14.14. esindab doktoriõppe keskust akadeemia-välises suhtluses;
- 14.15. annab doktoriõppe olukorra ja arengu kohta aru rektorile ja akadeemia nõukogule.

15. Doktoriõppe keskuse juhatajal on õigus

- 15.1. kasutada doktoriõppe läbiviimiseks ja arendamiseks doktoriõppe keskusele akadeemia eelarvest eraldatud rahalisi vahendeid;
- 15.2. anda doktoriõppe keskuse liikmetele doktoriõpet puudutavates küsimustes korraldusi, mis on neile täitmiseks kohustuslikud;
- 15.3. pöörduda konfliktide, erimeelsuste või muude probleemide lahendamiseks õppe- ja teadusprorektori või – sõltuvalt probleemi iseloomust – rektoraadi mõne teise liikme poole.

VI Doktorinõukogu aseesimees

16. Doktorinõukogu aseesimees

- 16.1. vastutab loometegevuse korralduse ja kõrge kvaliteedi eest doktoriõppes;
- 16.2. otsustab doktorandile loomingulise juhendaja määramise, arvestades võimalusel doktorandi sooviga ja kuulates ära vastava eriala õppejuhi arvamuse;
- 16.3. teeb rektorile esildise doktorandi loometöö hindamiskomisjoni moodustamiseks;
- 16.4. juhib doktorandi loometöö hindamiskomisjoni tööd, tagades erapooletu hindamise;
- 16.5. näitab oma esildises ära, kes juhib hindamiskomisjoni tööd juhul, kui ta ise ei saa komisjonis osaleda;
- 16.6. otsustab koostöös doktoriõppe keskuse juhatajaga doktoriõppe loomingulise haru õppeainete läbiviimisega seotud küsimusi, sh külalisõppejõudude kutsumise;
- 16.7. esindab doktoriõppe keskust akadeemia-välises suhtluses oma pädevuse piires.

17. Doktorinõukogu aseesimehel on õigus

- 17.1. teha doktoriõppe keskuse juhatajale ja rektoraadile ettepanekuid loomingulise doktoriõppe arendamiseks ja taotleda selleks vajadusel rahalisi vahendeid;

17.2. teha märkusi doktoriõppe loomingulise haru doktorantidele või nende loomingulistele juhendajatele, kui nende töös esineb puudusi.